

ДРЖАВНА
РЕВИЗОРСКА
ИНСТИТУЦИЈА

**ПОСЛЕРЕВИЗИОНИ ИЗВЕШТАЈ О МЕРАМА ИСПРАВЉАЊА
ЕЛЕКТРОДИСТРИБУЦИЈЕ СРБИЈЕ д.о.о. БЕОГРАД,
по ревизији сврсисходности пословања „Ефикасност успостављања
интерне финансијске контроле у јавним предузећима и друштвима
капитала која обављају делатност од општег интереса“**

Број: 400-321/2022-06/46
Београд, 21. март 2023. године

Садржај:

СКРАЋЕНИЦЕ И ТЕРМИНИ	4
1. УВОД	5
2. НЕСВРСИСХОДНОСТИ И МЕРЕ ИСПРАВЉАЊА.....	6
ПРИОРИТЕТ 1 – НЕСВРСИСХОДНОСТИ КОЈЕ ЈЕ МОГУЋЕ ОТКЛОНИТИ У РОКУ ДО 90 ДАНА.....	6
2.1 ЗАКЉУЧАК 1: ИЖС, ЕДС И ЈППС НИСУ У ПОТПУНОСТИ УСПОСТАВИЛИ АДЕКВАТАН СИСТЕМ ФУК И УСКЛАДИЛИ ЊЕГОВЕ ЕЛЕМЕНТЕ СА МЕЂУНАРОДНИМ СТАНДАРДИМА ИНТЕРНЕ КОНТРОЛЕ КОЈИ УКЉУЧУЈУ КОНЦЕПТ „COSO“ ОКВИРА, ЗБОГ ЧЕГА ПОСТОЈИ РИЗИК ДА СЕ ЦИЉЕВИ И ЗАДАЦИ ПОСЛОВАЊА НЕЋЕ ОСТВАРИТИ НА ПРАВИЛАН, ЕКОНОМИЧАН, ЕФИКАСАН И ЕФЕКТИВАН НАЧИН ...	6
2.1.1 ИЖС, ЕДС И ЈППС НИСУ У ПОТПУНОСТИ УСКЛАДИЛИ СИСТЕМ ФУК СА ПРИНЦИПИМА „COSO“ ОКВИРА КОЈИМ СЕ ОБЕЗБЕЂУЈЕ ПОЗИТИВНО КОНТРОЛНО ОКРУЖЕЊЕ, ДОБРО УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА, КОНТРОЛНЕ АКТИВНОСТИ КОЈЕ ЋЕ РИЗИКЕ СВЕСТИ НА ПРИХВАТЉИВ НИВО, ОБЕЗБЕДИТИ НЕОПХОДНЕ ИНФОРМАЦИЈЕ И КОМУНИКАЦИЈЕ У ОБЛАСТИ ИНТЕРНИХ КОНТРОЛА, КАО И ПРАЋЕЊЕ И ПРОЦЕНУ СИСТЕМА ФУК, ЗБОГ ЧЕГА ПОСТОЈИ РИЗИК ДА СЕ ЦИЉЕВИ И ЗАДАЦИ НЕЋЕ ОСТВАРИТИ НА ПРАВИЛАН, ЕКОНОМИЧАН, ЕФИКАСАН И ЕФЕКТИВАН НАЧИН.....	6
2.1.1.1 ОПИС НЕСВРСИСХОДНОСТИ.....	6
2.1.1.2 ИСКАЗАНЕ МЕРЕ ИСПРАВЉАЊА.....	6
2.1.1.3 ОЦЕНА МЕРА ИСПРАВЉАЊА.....	7
ПРИОРИТЕТ 2 – НЕСВРСИСХОДНОСТИ КОЈЕ ЈЕ МОГУЋЕ ОТКЛОНИТИ У РОКУ ДО ГОДИНУ ДАНА. ...	7
2.1 ЗАКЉУЧАК 1: ИЖС, ЕДС И ЈППС НИСУ У ПОТПУНОСТИ УСПОСТАВИЛИ АДЕКВАТАН СИСТЕМ ФУК И УСКЛАДИЛИ ЊЕГОВЕ ЕЛЕМЕНТЕ СА МЕЂУНАРОДНИМ СТАНДАРДИМА ИНТЕРНЕ КОНТРОЛЕ КОЈИ УКЉУЧУЈУ КОНЦЕПТ „COSO“ ОКВИРА, ЗБОГ ЧЕГА ПОСТОЈИ РИЗИК ДА СЕ ЦИЉЕВИ И ЗАДАЦИ ПОСЛОВАЊА НЕЋЕ ОСТВАРИТИ НА ПРАВИЛАН, ЕКОНОМИЧАН, ЕФИКАСАН И ЕФЕКТИВАН НАЧИН ...	7
2.1.1 ИЖС, ЕДС И ЈППС НИСУ У ПОТПУНОСТИ ОРГАНИЗАЦИОНО УСПОСТАВИЛИ АДЕКВАТАН СИСТЕМ ФУК, ЈЕР НИСУ СПРОВЕЛИ СВЕ АКТИВНОСТИ И НИСУ ДОНЕЛИ/АЖУРИРАЛИ ОСНОВНА ДОКУМЕНТА ЗА УСПОСТАВЉАЊЕ СИСТЕМА, ЗБОГ ЧЕГА ЈЕ НЕОПХОДНО ДОДАТНО ПОДИЋИ СВЕСТ И РАЗУМЕВАЊЕ О ЗНАЧАЈУ СИСТЕМА ФИНАНСИЈСКОГ УПРАВЉАЊА И КОНТРОЛЕ.....	7
2.1.1.1 ОПИС НЕСВРСИСХОДНОСТИ.....	7
2.1.1.2 ИСКАЗАНЕ МЕРЕ ИСПРАВЉАЊА И ЊИХОВО ВРЕДНОВАЊЕ	7
2.2. ЗАКЉУЧАК 1: ИЖС, ЕДС И ЈППС НИСУ У ПОТПУНОСТИ УСПОСТАВИЛИ АДЕКВАТАН СИСТЕМ ФУК И УСКЛАДИЛИ ЊЕГОВЕ ЕЛЕМЕНТЕ СА МЕЂУНАРОДНИМ СТАНДАРДИМА ИНТЕРНЕ КОНТРОЛЕ КОЈИ УКЉУЧУЈУ КОНЦЕПТ „COSO“ ОКВИРА, ЗБОГ ЧЕГА ПОСТОЈИ РИЗИК ДА СЕ ЦИЉЕВИ И ЗАДАЦИ ПОСЛОВАЊА НЕЋЕ ОСТВАРИТИ НА ПРАВИЛАН, ЕКОНОМИЧАН, ЕФИКАСАН И ЕФЕКТИВАН НАЧИН ...	9
2.2.1 ИЖС, ЕДС И ЈППС НИСУ У ПОТПУНОСТИ УСКЛАДИЛИ СИСТЕМ ФУК СА ПРИНЦИПИМА „COSO“ ОКВИРА КОЈИМ СЕ ОБЕЗБЕЂУЈЕ ПОЗИТИВНО КОНТРОЛНО ОКРУЖЕЊЕ, ДОБРО УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА, КОНТРОЛНЕ АКТИВНОСТИ КОЈЕ ЋЕ РИЗИКЕ СВЕСТИ НА ПРИХВАТЉИВ НИВО, ОБЕЗБЕДИТИ НЕОПХОДНЕ ИНФОРМАЦИЈЕ И КОМУНИКАЦИЈЕ У ОБЛАСТИ ИНТЕРНИХ КОНТРОЛА, КАО И ПРАЋЕЊЕ И ПРОЦЕНУ СИСТЕМА ФУК, ЗБОГ ЧЕГА ПОСТОЈИ РИЗИК ДА СЕ ЦИЉЕВИ И ЗАДАЦИ НЕЋЕ ОСТВАРИТИ НА ПРАВИЛАН, ЕКОНОМИЧАН, ЕФИКАСАН И ЕФЕКТИВАН НАЧИН.....	9
2.2.1.1 ОПИС НЕСВРСИСХОДНОСТИ.....	9
2.2.1.2 ИСКАЗАНЕ МЕРЕ ИСПРАВЉАЊА И ЊИХОВО ВРЕДНОВАЊЕ	10
ПРИОРИТЕТ 3 – НЕСВРСИСХОДНОСТИ КОЈЕ ЈЕ МОГУЋЕ ОТКЛОНИТИ У РОКУ ДО ТРИ ГОДИНЕ.....	10
2.1. ЗАКЉУЧАК 1: ИЖС, ЕДС И ЈППС НИСУ У ПОТПУНОСТИ УСПОСТАВИЛИ АДЕКВАТАН СИСТЕМ ФУК И УСКЛАДИЛИ ЊЕГОВЕ ЕЛЕМЕНТЕ СА МЕЂУНАРОДНИМ СТАНДАРДИМА ИНТЕРНЕ КОНТРОЛЕ	

КОЛИ УКЉУЧУЈУ КОНЦЕПТ „COSO“ ОКВИРА, ЗБОГ ЧЕГА ПОСТОЈИ РИЗИК ДА СЕ ЦИЉЕВИ И ЗАДАЦИ ПОСЛОВАЊА НЕЋЕ ОСТВАРИТИ НА ПРАВИЛАН, ЕКОНОМИЧАН, ЕФИКАСАН И ЕФЕКТИВАН НАЧИН . 10

2.1.1 ИЖС, ЕДС и ЈПИС нису у потпуности ускладили систем ФУК са принципима „COSO“ оквира којим се обезбеђује позитивно контролно окружење, добро управљање ризицима, контролне активности које ће ризике свести на прихватљив ниво, обезбедити неопходне информације и комуникације у области интерних контрола, као и праћење и процену система ФУК, због чега постоји ризик да се циљеви и задаци неће остварити на правилан, економичан, ефикасан и ефективан начин..... 10

2.1.1.1 ОПИС НЕСВРСИСХОДНОСТИ..... 11

2.1.1.2 ИСКАЗАНЕ МЕРЕ ИСПРАВЉАЊА И ЊИХОВО ВРЕДНОВАЊЕ 11

2.1.1.3 ОПИС НЕСВРСИСХОДНОСТИ..... 14

2.1.1.4 ИСКАЗАНЕ МЕРЕ ИСПРАВЉАЊА И ЊИХОВО ВРЕДНОВАЊЕ 14

3. МИШЉЕЊЕ О ИСКАЗАНИМ МЕРАМА ИСПРАВЉАЊА..... 16

Скраћенице и термини

У прегледу су дате скраћенице које су коришћене у Послеревизионом извештају:

Пун назив	Коришћена скраћеница
Финансијско управљање и контрола	ФУК
Интерна ревизија	ИР
Јавна предузећа и друга правна лица која обављају делатност од општег интереса и на које се примењује Закон о јавним предузећима	ЈП на централном нивоу
Јавно предузеће	ЈП
Министарство финансија – Сектор Централна јединица за хармонизацију	ЦЈХ
Државна ревизорска институција	ДРИ
Правилник о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање, функционисање и извештавање о систему финансијског управљања и контроле у јавном сектору	Правилник о ФУК
Радна група	РГ
Правилник о заједничким критеријумима за организовање и стандардима и методолошким упутствима за поступање и извештавање интерне ревизије у јавном сектору	Правилник о ИР
Корисник јавних средстава	КЈС
Акционарско друштво за управљање јавном железничком инфраструктуром Инфраструктура железнице Србије Београд	ИЖС
Центар за интерну ревизију Акционарског друштва за управљање јавном железничком инфраструктуром Инфраструктура железнице Србије Београд	Центар за ИР
Електродистрибуција Србије д. о. о. Београд	ЕДС
Јавно предузеће Путеви Србије Београд	ЈППС
Вршилац дужности директора	в. д. директора
Комисија спонзорских организација (КОСО) ¹ Националне комисије за фалсификоване финансијске извештаје, објавила је документ под називом Интерна контрола – интегрисани оквир ² , који дефинише интерну контролу и пет међусобно повезаних компоненти које сачињавају интерну контролу. „COSO“ оквир представља скуп пет међусобно повезаних елемената (Контролно окружење, Процена ризика, Контролне активности, Информације и комуникација, Праћење и процена система) и 17 принципа система интерне контроле. ³ Овај оквир се користи као основ за концепт финансијског управљања и контроле у РС.	„COSO“ оквир

¹ Комисију спонзорских организација чине Амерички институт овлашћених јавних рачуновођа (CPAs), Институт управљачких рачуновођа, Институт интерних ревизора, Међународни финансијски директори, и Америчка асоцијација рачуновођа.

² КОСО публикација Интерна контрола — интегрисани оквир (сер. бр. производа 990012), може се набавити у свим радњама AICPA на адреси www.cpa2biz.com. Профит од продаје Оквир користи се за сталну подршку КОСО.

³ Приручник за финансијско управљање и контролу који се односи на успостављање система управљања и интерне контроле у јавном сектору Републике Србије, Београд, мај 2020. година

1. УВОД

У Извештају о ревизији сврсисходности пословања „Ефикасност успостављања интерне финансијске контроле у јавним предузећима и друштвима капитала која обављају делатност од општег интереса“ број: 400- 321/2022-06/31 од 1. децембра 2022. године Државна ревизорска институција (у даљем тексту Институција) је навела закључке и налазе.

С обзиром да све откривене несврсисходности нису биле отклоњене у току ревизије, Институција је од субјекта ревизије – Електродистрибуције Србије д.о.о. Београд, захтевала достављање одазивног извештаја.

Субјект ревизије је у остављеном року од 90 дана почев од наредног дана од дана уручења извештаја доставио Одазивни извештај број: 2540400-08.01-94820/1-23 од 2. марта 2023. године са Акционим планом који је потписало и печатом оверило одговорно лице субјекта ревизије – в.д. генералног директора.

У одазивном извештају су приказане мере исправљања утврђених несврсисходности. У послеревизионом поступку смо прегледали одазивни извештај, и оценили његову веродостојност и оценили да ли су мере исправљања задовољавајуће.

У овом извештају:

- приказујемо несврсисходности које су обелодањене у извештају о ревизији за које је захтевано предузимање мера исправљања,
- резимирамо предузете мере исправљања и
- дајемо мишљење о томе да ли су мере за исправљање стања, исказане у одазивним извештајима, задовољавајуће

2. НЕСВРСИСХОДНОСТИ И МЕРЕ ИСПРАВЉАЊА

ПРИОРИТЕТ 1 – Несврсисходности које је могуће отклонити у року до 90 дана.

2.1 ЗАКЉУЧАК 1: ИЖС, ЕДС и ЈППС нису у потпуности успоставили адекватан систем ФУК и ускладили његове елементе са међународним стандардима интерне контроле који укључују концепт „COSO“ оквира, због чега постоји ризик да се циљеви и задаци пословања неће остварити на правилан, економичан, ефикасан и ефективан начин

2.1.1 ИЖС, ЕДС и ЈППС нису у потпуности ускладили систем ФУК са принципима „COSO“ оквира којим се обезбеђује позитивно контролно окружење, добро управљање ризицима, контролне активности које ће ризике свести на прихватљив ниво, обезбедити неопходне информације и комуникације у области интерних контрола, као и праћење и процену система ФУК, због чега постоји ризик да се циљеви и задаци неће остварити на правилан, економичан, ефикасан и ефективан начин

2.1.1.1 Опис несврсисходности

Увидом у интернет страницу ЕДС у циљу преузимања података из извештаја о реализацији годишњег програма пословања утврдили смо да ЕДС на својој интернет страници није објавила податке и документацију захтеване чланом 71 Закона о јавним предузећима због чега није осигурана транспарентност и благовременост информација према екстерним заинтересованим странама (купци, добављачи, удружења, медији и други). Законом о јавним предузећима је уређено да су јавна предузећа⁴ дужна да на својој интернет страници објаве: радне биографије чланова надзорног одбора, директора и извршних директора; организациону структуру; годишњи, односно трогодишњи програм пословања, као и све његове измене и допуне, односно извод из тог програма, ако јавно предузеће има конкуренцију на тржишту; тромесечне извештаје о реализацији годишњег, односно трогодишњег програма пословања; годишњи финансијски извештај са мишљењем овлашћеног ревизора; друге информације од значаја за јавност.

На основу наведеног дата је препорука ЕДС да:

Препорука број 4: На својој интернет страници објави податке и документацију захтеване чланом 71 Закона о јавним предузећима (Налаз 1.2)

2.1.1.2 Исказане мере исправљања

ЕДС је доставила оверен Одазивни извештај у коме је навела да је током процеса реинжењеринга званичне интернет странице Електродистрибуције Србије извршила ревизију података који недостају на интернет страници ЕДС, након чега су ажурирали податке и документацију захтевану чланом 71 Закона о јавним предузећима.

⁴Члан 74 Закона о јавним предузећима – Одредбе чл. 59–73 овог закона, примењују се и на друштва капитала из члана 3 став 2. тач. 1) и 2) овог закона.

Докази:

- интернет страница Електродистрибуције Србије - www.elektrodistribucija.rs.

2.1.1.3 Оцена мера исправљања

Описану меру исправљања оцењујемо као задовољавајућу.

ПРИОРИТЕТ 2 – Несврсисходности које је могуће отклонити у року до годину дана.

2.1 ЗАКЉУЧАК 1: ИЖС, ЕДС и ЈПИС нису у потпуности успоставили адекватан систем ФУК и ускладили његове елементе са међународним стандардима интерне контроле који укључују концепт „COSO“ оквира, због чега постоји ризик да се циљеви и задаци пословања неће остварити на правилан, економичан, ефикасан и ефективан начин

2.1.1 ИЖС, ЕДС и ЈПИС нису у потпуности организационо успоставили адекватан систем ФУК, јер нису спровели све активности и нису донели/ажурирали основна документа за успостављање система, због чега је неопходно додатно подићи свест и разумевање о значају система финансијског управљања и контроле.

2.1.1.1 Опис несврсисходности

Систем ФУК се уводи на основу припремљеног плана активности/Акционог плана за успостављање, одржавање и редовно ажурирање система ФУК.

ЕДС није донела Акциони план за успостављање система ФУК, због: промене власништва (Решењем је Република Србија уписана као члан Друштва са уделом од 100% капитала); промене назива – Електродистрибуција Србије д. о.о . Београд (до 29. јануара 2021. године је пословала под именом ОДС „ЕПС Дистрибуција“); потребе усклађивања са Законом о јавним предузећима и Законом о енергетици и зато што део процеса које је обављало матично предузеће (ЈП Електропривреда Србије) сада они треба да организују самостално. Истакли су да је у току израда Акционог плана сходно наведеним променама.

На основу наведеног дата је препорука ЕДС да:

Препорука број 1: Донесе Акциони план (план активности) за успостављање, одржавање и редовно ажурирање система финансијског управљања и контроле којим ће уредити активности везане за успостављање адекватног система финансијског управљања и контроле, уз навођење одговорног лица, рока и неопходне документације (Налаз 1.1)

2.1.1.2 Исказане мере исправљања и њихово вредновање

ЕДС је доставила оверен Одазивни извештај у коме је навела мере и активности које су предузете до дана достављања одазивног извештаја ради отклањања несврсисходности. Навела је да је припремљена измена решења РГ за финансијско управљање и контролу, припремљени акциони планови за Одазивни извештај за

препоруке наведене у Извештају ДРИ. Навели су да ће РГ за ФУК припремити нацрт Акционог плана за успостављање, одржавање и редовно ажурирање система ФУК за период 2024-2025. г. и упутити на одобравање директору ЕДС након сагласности надлежних директора. Наведено је да су за предузимање мера исправљања одговорни руководилац РГ за ФУК за оперативни део и директори Дирекција/Центара/ Сектора у Техничком центру у делокругу организационе целине којом руководе. Период у којем се планира предузимање мере исправљања наведен је датум 15.11.2023. године.

У Акционом плану за реализацију препоруке број један који је достављен уз Одазивни извештај представници ЕДС су детаљније приказали активности које ће предузети у циљу извршења препоруке уз навођење одговорних лица и рока за спровођење препорука:

Активност	Број документа/везе	Одговорна особа	Планиран датум завршетка
Ажурирање постојећег решења РГ за ФУК због кадровских и др. промена	Решење бр. 05.000-08.01-86001/1-20 од 11.03.2020.	Директор Друштва	3.3.2023.
Упознавање чланова РГ са Извештајем ДРИ о ревизији сврсисходности пословања, датим препорукама и акционим плановима (АП) за њихово решавање који су саставни део Одазивног извештаја	Извештај ДРИ бр. 400-321/2022-06/31 од 01.12.2022. године, Одазивни извештај са акционим плановима за решавање препорука	Руководилац РГ за ФУК	17.3.2023
Израда нацрта АП за успостављање, функционисање и извештавање о систему ФУК	Приручник за ФУК МФИН ЦЈХ	РГ за ФУК	30.6.2023.
Изјашњавање надлежних директора дирекција/центра/директора сектора у ТЦ и директора система/директора ТЦ на нацрт АП	нацрт Акционог плана за ФУК	руководилац РГ за ФУК	31.7.2023.
Израда коначног текста АП, након сагласности/примедби надлежних директора	нацрт Акционог плана за ФУК са сагласностима/ примедбама	РГ за ФУК	31.8.2023.
Дискутовати с директором Сектора за интерну ревизију коначну верзију нацрта АП пре упућивања директору Друштва	коначан текст Акционог плана за ФУК	руководилац РГ за ФУК, директор Сектора за ИР	29.9.2023.
Упутити на одобравање директору Друштва коначан текст АП за успостављање, одржавање и редовно ажурирање система интерне финансијске контроле Друштва	усаглашен Акциони план за ФУК	руководилац РГ за ФУК	30.10.2023.
Известити ДРИ о реализацији препоруке 1.	одобрен Акциони план за ФУК	координатор за комуникацију са ДРИ	15.11.2023.

Докази:

- Акциони план за реализацију препоруке број један.

Након истека рокова по датим приоритетима и достављања доказа оценићемо да ли су несврсисходности отклоњене. Отклањање утврђене несврсисходности је у току. Вредновање је извршено имајући у виду приоритет дате препоруке, односно период у коме је објективно могуће предузети мере исправљања.

2.2. ЗАКЉУЧАК 1: ИЖС, ЕДС и ЈППС нису у потпуности успоставили адекватан систем ФУК и ускладили његове елементе са међународним стандардима интерне контроле који укључују концепт „COSO“ оквира, због чега постоји ризик да се циљеви и задаци пословања неће остварити на правилан, економичан, ефикасан и ефективан начин

2.2.1 ИЖС, ЕДС и ЈППС нису у потпуности ускладили систем ФУК са принципима „COSO“ оквира којим се обезбеђује позитивно контролно окружење, добро управљање ризицима, контролне активности које ће ризике свести на прихватљив ниво, обезбедити неопходне информације и комуникације у области интерних контрола, као и праћење и процену система ФУК, због чега постоји ризик да се циљеви и задаци неће остварити на правилан, економичан, ефикасан и ефективан начин

2.2.1.1 Опис несврхисходности

На основу одредбе члана 38 Одлуке о оснивању ОДС „ЕПС Дистрибуција“ д. о. о. – пречишћен текст и одредби Кодекса пословног понашања ЈП „Електропривреда Србије“, 24. 8. 2015. године донет је Кодекс пословног понашања у „ЕПС Дистрибуција“ д. о. о. Кодексом пословног понашања обухваћено је међусобно поштовање и уважавање запослених, одговорност запослених, савестан однос према животној средини, одговоран однос према заједници, брига о имовини Друштва, заштита здравља и безбедност на раду, избегавање сукоба интереса, забрана злоупотребе информација, забрана злостављања и узнемиравања и друге препоруке чијом се применом исказује поштовање запослених према ЕДС и брига и углед ЕДС у јавности. Наведеним Кодексом пажња је усмерена на принципе и правила пословне етике који допринесе обављању пословних активности у духу пословног морала, добрих пословних обичаја и начелима савесности и поштења.

Процедура за праћење одступања понашања од Кодекса у ЕДС није донета јер је у Кодексу уређено да је непосредни руководилац задужен да прати понашање својих запослених на раду и у вези са радом, као и да треба да скрене пажњу запосленима на евентуално кршење Кодекса. Представници ЕДС су навели да се не спроводе мере у случају непоштовања Кодекса јер је другим интерним актима (Правилник о радној дисциплини) уређено поступање и спровођење мера у случају непоштовања појединих одредби Кодекса (повреда радне дисциплине, отказ уговора о раду...).

С обзиром на то да је Кодекс пословног понашања донет 2015. године, а да су након тог периода наступиле промене у организацији, власништву, броју запослених и имену Друштва, неопходно га је ажурирати и увести обавезу да сваки запослени потпише пријем Кодекса, како би се обавезао на поступање у складу са њим.

На основу наведеног дата је препорука ЕДС да:

Препорука број 3: Ажурира Кодекс пословног понашања из 2015. године у смислу дефинисања праћења одступања понашања од кодекса, предузима мере у случају непоштовања кодекса и дефинише обавезу да сваки запослени потпише изјаву да је упознат са кодексом, како би се на тај начин обавезао на поступање у складу са кодексом понашања (Налаз 1.2)

2.2.1.2 Исказане мере исправљања и њихово вредновање

ЕДС је доставила оверен Одазивни извештај у коме је навела да је Решењем од 9. новембра.2022. године именована РГ са задатком да изради предлог измена и допуна Кодекса пословног понашања у „ЕПС Дистрибуција“ д.о.о. Београд од 24. августа 2015. године.

У Одазивном извештају је наведено да је након анализе обима потребних измена и допуна Кодекса од стране РГ, донето ново решење 14. фебруара.2023. године, са задатком да РГ изради нови Кодекс. РГ је 14. фебруара 2023. године сачинила прву - радну верзију новог Кодекса. Наведено је и да ће након коначног усаглашавања текста, РГ предлог Кодекса доставити директорки Сектора за правне послове и директору Дирекције за корпоративне послове, на сагласност.

За израду Кодекса је надлежна Дирекција за корпоративне послове и директор Дирекције за корпоративне послове.

Наведено је да је рок за израду новог Кодекса 1. мај 2023. године.

Докази:

- Решење о именовану РГ за измену и допуну Кодекса пословног понашања у „ЕПС Дистрибуција“ д.о.о. Београд бр. 08.01.9.0.0.0.107702/1-15 од 24.8.2015. године, број: 2460800-08.01-487841/1-22 од 9.11.2022. године
- Решење о именовану РГ за израду Кодекса пословног понашања у Електродистрибуција Србије д.о.о. Београд број: 2540400-08.01-69960/1-2023 од 14.2.2023. године.

Након истека рокова по датим приоритетима и достављања доказа оценићемо да ли су несврсисходности откљоњене. Отклањање утврђене несврсисходности је у току. Вредновање је извршено имајући у виду приоритет дате препоруке, односно период у коме је објективно могуће предузети мере исправљања.

ПРИОРИТЕТ 3 – Несврсисходности које је могуће отклонити у року до три године

2.1. ЗАКЉУЧАК 1: ИЖС, ЕДС и ЈПКС нису у потпуности успоставили адекватан систем ФУК и ускладили његове елементе са међународним стандардима интерне контроле који укључују концепт „COSO“ оквира, због чега постоји ризик да се циљеви и задаци пословања неће остварити на правилан, економичан, ефикасан и ефективан начин

2.1.1 ИЖС, ЕДС и ЈПКС нису у потпуности ускладили систем ФУК са принципима „COSO“ оквира којим се обезбеђује позитивно контролно окружење, добро управљање ризицима, контролне активности које ће ризике свести на прихватљив ниво, обезбедити неопходне информације и комуникације у области интерних контрола, као и праћење и процену система ФУК, због чега постоји ризик да се циљеви и задаци неће остварити на правилан, економичан, ефикасан и ефективан начин

2.1.1.1 Опис несврсисходности

ЕДС није донела Стратегију управљања ризицима, уз образложење да је Стратегија у фази усаглашавања због чега нису пружене смернице у погледу управљања ризицима како би се у потпуности подржало остваривање циљева ЕДС.

Иако су стратешки ризици наведени у Трогодишњем програму пословања ЕДС за 2022–2024. годину, ЕДС није сачинила Регистар стратешких ризика.

Регистар оперативних ризика ЕДС је саставни део интегрисаног система менаџмента. Увидом у Регистар утврдили смо да се у њему не налазе ризици свих организационих целина, нпр.: Дирекције за економско финансијске послове, Кабинета директора, Сектора за приговоре и притужбе, Техничког центра, Огранака и других. Према наводу представника ЕДС, ажурираће га након доношења Стратегије управљања ризицима и идентификације свих ризика по процесима. Такође, Регистар ризика ЕДС не садржи назив и циљ пословног процеса.

ЕДС је као Листу пословних процеса доставила Листу објављених докумената која садржи 100 процедура/упутстава. Листа садржи назив организационог дела, шифру, назив процедуре/упутства, број издања и датум када је документ одобрен,

Достављена Листа објављених докумената не садржи листу пословних процеса и активности у оквиру процеса, већ листу докумената. Представници ЕДС су навели да ће након усвајања Стратегије управљања ризицима размотрити препоручени модел Листе пословних процеса из Приручника за ФУК ради пописивања свих процеса који се одвијају у организационим целинама и на тај начин сагледати који процеси морају да се додатно опишу односно да се уреди поступање процедуром, упутством или неким другим актом. Из достављене Листе утврђено је да процедуре пословних процеса нису донете за све организационе целине. Представници ЕДС су навели да су процеси организационих целина које нису наведене у Листи, у поступку описивања.

Опис пословних процеса и активности ЕДС је уредила писаним процедурама и упутствима (100 докумената) које представљају део интегрисаног система менаџмента.

Процедуре пословних процеса не садрже идентификоване ризике који могу утицати на остварење циља пословног процеса.

На основу наведеног дата је препорука ЕДС да:

Препорука број 2. Предузме активности у циљу доношења/ажурирања основних докумената за развој система финансијског управљања и контроле, као што су: списак (листа) пословних процеса, мапе и описи пословних процеса, стратегија управљања ризицима, регистар стратешких ризика и регистар оперативних ризика (Налаз 1.2)

2.1.1.2 Исказане мере исправљања и њихово вредновање

ЕДС је доставила оверен Одазивни извештај у коме је навела да је РГ за ФУК припремила нацрт Стратегије управљања ризиком и да ће у наредном периоду усагласити нацрт Стратегије с надлежним директорима и да ће га упутити директору Друштва на одобравање. Навели су да ће израдити листе свих процеса у организационим целинама, као и мапе сваког процеса. Такође су истакли да ће идентификовати и извршити процену ризика процеса применом методологије из одобрене Стратегије управљања ризиком, а након тога формирати регистар ризика организационих целина. Навели су и да ће сачинити и обједињен Регистар ризика Друштва и успоставити систем

праћења и извештавања о ризицима. У Одазивном извештају је наведено да су за обављање наведених послова одговорни руководилац РГ за ФУК за оперативни део, директори Дирекција/Центара/ Сектора у Техничком центру у делокругу организационе целине којом руководе. Рок за доношење/ажурирање основних докумената за развој система ФУК, а који је наведен у Одазивном извештају је 30. јун 2025. године.

У Акционом плану за реализацију препоруке број два који је достављен уз Одазивни извештај представници ЕДС су детаљније приказали активности које ће предузети у циљу извршења препоруке уз навођење одговорних лица и рока за спровођење препорука:

Активност	Број документа/везе	Одговорна особа	Планиран датум завршетка
Упознавање чланова радне групе (РГ) са Извештајем о ревизији, датим препорукама и акционим плановима за њихово решавање који су саставни део Одазивног извештаја	Извештај ДРИ о ревизији сврсисходности пословања бр. 400- 321/2022-06/31 од 01.12.2022. године, Одазивни извештај са акционим плановима за решавање препорука	Руководилац РГ за ФУК	17.03.2023.
Прибављање сагласности/примедби надлежних директора на раније усаглашен нацрт Стратегије управљања ризиком на нивоу РГ	Нацрт Стратегије управљања ризиком	чланови РГ за ФУК путем надлежних директора	24.03.2023.
Израда коначног текста Стратегије управљања ризиком, након сагласности/примедби надлежних директора	нацрт Стратегије управљања ризиком, примедбе надлежних директора	РГ за ФУК	28.03.2023.
Упућивање усаглашеног коначног текста Стратегије с предлогом да се одобри - директору Друштва путем Дирекције за корпоративне послове	коначан текст Стратегије управљања ризиком	Руководилац РГ за ФУК	30.03.2023.
Организовање пописивања пословних процеса на обрасцу из Приручника за ФУК МФИН ЦЈХ	Приручник за ФУК МФИН ЦЈХ - Анекс 3 образац Листа пословних процеса	надлежни директори дирекција/ центара/ сектора у ТЦ/ПОЦ	22.05.2023.
Израда предлога Шифарника пословних процеса на основу пописаних пословних процеса у свим организационим целинама	попуњена Листа пословних процеса свих организационих целина	РГ за ФУК	15.08.2023.
Разматрање предлога Шифарника пословних процеса на нивоу организационих целина и прибављање сагласности надлежних директора	предлог Шифарника пословних процеса	чланови РГ за ФУК путем надлежних директора	31.08.2023.
Упућивање предлога Шифарника пословних процеса на одобравање директору Друштва, уз претходно прибављену сагласност директора система/техничког центра	предлог Шифарника пословних процеса након сагласности надлежних директора	Руководилац РГ за ФУК	20.09.2023.
Извештавање ДРИ о степену реализације препоруке 2.	припремљена документа која доказују степен реализације	координатор за комуникацију са ДРИ	02.10.2023. 01.04.2024. 01.10.2024. 04.04.2025.
Организовање попуњавање обрасца Мапа пословних процеса на основу идентификованих пословних процеса	Приручник за ФУК МФИН ЦЈХ - Анекс 4 образац Мапа пословних процеса, одобрене Листа пословних процеса	надлежни директори дирекција/ центара/ сектора у ТЦ/ ПОЦ	31.01.2024.

Преиспитивање управљања пословним процесима (изјашњавање о адекватности постојећих интерних аката/процедура/упутстава и утврђивање потребе за израдом нових)	Приручник за ФУК МФИН ЦЈХ - Анекс 4 образац Мапа пословних процеса и ПР-ИМС-01 Управљање документима ИМС	надлежни директори	29.02.2024.
Покретање поступка измене/израде/повлачења интерних аката и ИМС докумената ради успостављања доброг управљања пословним процесима (ради успостављања неопходних контролних механизма и управљања ризицима)	Приручник за ФУК МФИН ЦЈХ - Анекс 4 образац Мапа пословних процеса и ПР-ИМС-01 Управљање документима ИМС	надлежни директори	29.03.2024.
На нивоу сваке организационе целине (ОЦ), надлежни директори формирају тим за идентификовање и процену ризика којим руководи члан РГ за ФУК или др. запослени по налогу директора	одобрена Стратегија управљања ризиком и Смернице за управљања ризицима МФИН ЦЈХ	надлежни директори	30.04.2024.
Утврђивање приоритета пословних процеса на нивоу ОЦ, сходно њиховом утицају на степен реализације општих и посебних циљева	попуњене мапе пословних процеса, стратешки и оперативни циљевци Друштва (ЗПП)	тим за ризике ОЦ, по налогу надлежног директора	31.05.2024.
Идентификовати ризике сваког процеса у организационој целини, почевши од процеса највишег приоритета	одобрена Стратегија управљања ризиком, Прилог 1 - Образац за утврђивање и процену ризика и Смернице за управљања ризицима МФИН ЦЈХ	тим за ризике ОЦ, по налогу надлежног директора	27.12.2024.
Спровести процену идентификованих ризика ОЦ користећи методологију наведену у Стратегији управљања ризицима	одобрена Стратегија управљања ризиком, Прилог 1 - Образац за утврђивање и процену ризика и Смернице за управљања ризицима МФИН ЦЈХ	тим за ризике ОЦ, по налогу надлежног директора	31.01.2025.
На нивоу сваке организационе целине формирати регистар ризика (рангирати ризике на нивоу ОЦ и предложити мере за реаговање)	Прилог 2 Стратегије - образац Регистар ризика и Смернице за управљања ризицима МФИН ЦЈХ	тим за ризике ОЦ, по налогу надлежног директора	31.01.2025.
Формирани Регистар ризика ОЦ доставити надлежном директору на сагласност, пре упућивања на обједињавање	Регистар ризика ОЦ	тим за ризике ОЦ, по налогу надлежног директора	28.02.2025.
Именовати лице на нивоу ОЦ задужено за ажурирање, праћење ризика и извештавање о ризицима надлежног директора и руководиоца РГ за ФУК	одобрена Стратегија управљања ризиком, регистар ризика ОЦ	надлежни директори	28.02.2025.
Именовање лица на нивоу Друштва задужено за обједињавање ризика ОЦ, праћење и извештавање о ризицима Директора Друштва	одобрена Стратегија управљања ризиком, регистар ризика ОЦ	Директор Друштва	31.03.2025.
Израда Регистра ризика Друштва обједињавањем регистра ризика ОЦ	регистар ризика ОЦ	именовано лице за израду регистра ризика Друштва	31.03.2025.
Пре упућивања директору Друштва, дискутовати са директором Сектора за интерну ревизију процењене ризике и одабир мера за управљање њима	Регистар ризика Друштва	Руководилац РГ за ФУК	30.04.2025.
Доставити директору Друштва регистар ризика Друштва на одобравање	Регистар ризика Друштва	Руководилац РГ за ФУК	30.05.2025.
Известити ДРИ о реализацији препоруке 2. путем Одазивног извештаја	припремљена документа која доказују да је препорука 2. реализована	координатор за комуникацију са ДРИ	30.06.2025.

Докази:

- Акциони план за реализацију препоруке број два

Након истека рокова по датим приоритетима и достављања доказа оценићемо да ли су несврсисходности отклоњене. Отклањање утврђене несврсисходности је у току. Вредновање је извршено имајући у виду приоритет дате препоруке, односно период у коме је објективно могуће предузети мере исправљања.

2.1.1.3 Опис несврсисходности

ЕДС није успоставила систем за откривање, евидентирање, поступање по обавештењима о сумњама на неправилности и систем извештавања о управљању неправилностима, што за последицу може да има негативан утицај на остваривање циљева и/или неоправдане трошкове.

Утврђени недостаци у управљању ризицима код ЕДС могу да доведу до појаве неправилности које би могле имати негативан утицај на остваривање циљева, због чега је неопходно што пре успоставити систем за управљање неправилностима.

На основу наведеног дата је препорука ЕДС да:

Препорука број 5: Успостави систем за откривање, евидентирање и поступање по обавештењима о сумњама на неправилности унутар ЕДС, као и систем извештавања (Налаз 1.2)

2.1.1.4 Исказане мере исправљања и њихово вредновање

ЕДС је доставила оверен Одазивни извештај у ком је навела да је Акционим планом за реализацију препоруке број пет дефинисала активности које ће предузети у циљу реализације дате препоруке. Као одговорна лица за извршење препоруке наведени су: руководилац РГ за ФУК за оперативни део и директори Дирекција/Центара/ Сектора у Техничком центру у делокругу организационе целине којом руководе. Коначан рок за реализацију препоруке у Одазивном извештају наведен је 14. новембар 2025. године.

У Акционом плану који је достављен уз Одазивни извештај представници ЕДС су детаљније приказали активности које ће предузети у циљу извршења препоруке уз навођење одговорних лица и рока за спровођење препорука:

Активност	Број документа/везе	Одговорна особа	Планиран датум завршетка
На нивоу радне групе (РГ) за ФУК, анализирати Извештај ДРИ и Смернице за управљање неправилностима ради утврђивања корака за реализацију препоруке бр. 5 Извештаја о ревизији сврсисходности пословања ДРИ која гласи "Успоставити систем за откривање, евидентирање и поступање по обавештењима о сумњама на неправилности унутар Друштва, као и систем извештавања."	Извештај ДРИ о ревизији сврсисходности пословања бр. 400- 321/2022-06/31 од 01.12.2022. године, Смернице за управљање неправилностима МФИН ЦЈХ	руководилац РГ за фУК	31.3.2023.

Израдити нацрт Акционог плана за управљање неправилностима у Друштву	Смернице за управљање неправилностима МФИН ЦЈХ	РГ за ФУК	31.5.2023.
Прибавити сагласности надлежних директора на нацрт Акционог плана за управљање неправилностима у Друштву	нацрт Акционог плана за управљање неправилностима у Друштву	чланови РГ за ФУК од надлежних директора	23.06.2023.
Израдити коначан Акциони план за управљање неправилностима у Друштву, након сагласности/примедби надлежних директора	примедбе на нацрт Акционог плана за управљање неправилностима у Друштву	РГ за ФУК	31.7.2023.
Изјашњавање директора система/директора ТЦ на усаглашен нацрт Акционог плана за управљање неправилностима у Друштву	усаглашен нацрт Акционог плана за управљање неправилностима у Друштву	руководилац РГ за ФУК	15.08.2023.
Дискутовати с директором Сектора за интерну ревизију (ИР) коначну верзију нацрта Акционог плана за препоруку бр. 5 пре упућивања директору Друштва	коначан нацрт Акционог плана за препоруку бр. 5	руководилац РГ за ФУК, директор Сектора за ИР	31.08.2023.
Упутити на одобравање директору Друштва коначан текста Акционог плана за управљање неправилностима у Друштву	коначан нацрт Акционог плана за управљање неправилностима у Друштву	руководилац РГ за ФУК	15.09.2023.
Известити ДРИ о степену реализацији препоруке 5.	одобрен Акциони план за управљање неправилностима у Друштву	координатор за комуникацију са ДРИ	02.10.2023. 01.04.2024. 01.10.2024. 04.04.2025.
Спровођење активности према одобреном Акционом плану за управљање неправилностима у Друштву	Акциони план за управљање неправилностима у Друштву	РГ за ФУК	26.09.2025.
Прибављање сагласности односно изјашњавање надлежних директора на документа предвиђена Акционим планом за управљање неправилностима у Друштву	припремљен материјал за сагласност/изјашњавање за управљање неправилностима	чланови РГ за ФУК од надлежних директора, након тога руководилац РГ од директора система /директора ТЦ	29.03.2024. 27.09.2024. 28.03.2025. 10.10.2025.
Дискутовати с директором Сектора за интерну ревизију (ИР) коначне верзије припремљених докумената предвиђених Акционим планом за управљање неправилностима у Друштву пре упућивања директору Друштва	усаглашен материјал за изјашњавање	руководилац РГ за ФУК, директор Сектора за ИР	15.04.2024. 15.10.2024. 30.04.2025. 24.10.2025.
Упутити на одобравање директору Друштва коначан текста докумената предвиђених Акционим планом за управљање неправилностима у Друштву	коначан текст докумената за управљање неправилностима	руководилац РГ за ФУК	29.04.2024. 30.10.2024. 15.05.2025. 07.11.2025.
Известити ДРИ о реализацији препоруке 5. путем Одазивног извештаја	одобрена докоментата за управљање неправилностима и извештавање о њима	координатор за комуникацију са ДРИ	14.11.2025.

Доказ:

- Акциони план за реализацију препоруке број пет

Након истека рокова по датим приоритетима и достављања доказа оценићемо да ли су несврсисходности отклоњене. Отклањање утврђене несврсисходности је у току. Вредновање је извршено имајући у виду приоритет дате препоруке, односно период у коме је објективно могуће предузети мере исправљања.

3. МИШЉЕЊЕ О ИСКАЗАНИМ МЕРАМА ИСПРАВЉАЊА

Прегледали смо Одазивни извештај, који је поднео субјект ревизије. Оценили смо да је Одазивни извештај, који је потписало и печатом оверило одговорно лице субјекта ревизије, веродостојан.

Вредновање мера исправљања смо оценили на основу њиховог описа и достављене документације (доказа за отклоњене несврсисходности првог приоритета и акционог плана субјекта ревизије којим су планиране активности на отклањању откривених несврсисходности). Сматрамо да смо добили довољне и одговарајуће доказе да можемо изрећи мишљење да ли су мере исправљања задовољавајуће.

Оцењујемо, да су мере исправљања које су спроведене као и планиране мере исправљања, наведене у акционом плану и описане у одазивном извештају који је поднео Субјект ревизије задовољавајуће.

Напомена:

У складу са одредбама члана 37 Закона о Државној ревизорској институцији, а након истека рокова исказаним у одазивном извештају, потребно је да обавештавате Државну ревизорску институцију о предузетим мерама и активностима о отклањању откривених несврсисходности према роковима из Одазивног извештаја и доставите одговарајуће доказе.

По истеку три године Државна ревизорска институција ће утврђивати ефекте остварене након спровођења препорука и отклањања откривених несврсисходности.

У ове ефекте укључиће се и ефекти које будете ви исказали предузетим мерама и активностима из Одазивног извештаја.

Генерални државни ревизор

Др Душко Пејовић
Државна ревизорска институција
Макензијева 41
11000 Београд, Србија
21. март 2023. године